

Vi deler

– Globale perspektiver i trosopplæringen

Forord

Denne katalogen er et samarbeid mellom Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI), KFUK-KFUM Global og Kirkens Nødhjelp. Vi ønsker å bidra til å styrke trosopplæringens globale dimensjon. Diakoni er kristen tro i praksis. I Den norske kirkes plan for trosopplæring blir det sagt at barn og unge skal delta i kirkens diakonale virksomhet uttrykt gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Vi håper at denne katalogen kan gi idèer og inspirasjon til alle som driver trosopplæring og bidra til å virkeliggjøre:

- at en slik vid og global diakoniforståelse innarbeides for de ulike aldersgrupper i menighetens trosopplæring.
- at barn og unge deltar i tjeneste og engasjement lokalt og globalt for omsorg, solidaritet, global rettferdighet og vern om skaperverket.

(Plan for trosopplæring GUD GIR VI DELER 2010:31)

Kirkemøtet ba i 2003 alle menigheter om å innarbeide tema "Forbruk og rettferd" i lokale trosopplæringsplaner, samt lage en strategi for lokalt samarbeid. Katalogen kommer med noen innspill og ideer til hvordan dette temaet kan integreres i de lokale planene på en enkel og naturlig måte.

Vi vil også komme innom gudstjenesten som en arena hvor det er viktig at det globale perspektivet er naturlig integrert. I tillegg ønsker vi å peke på noen ideer og ressurser til hvordan "Barn og unges medvirkning" kan knyttes til det samfunnsengasjement diakonien oppfordrer til. Vi ønsker også å gi perspektiver utover trosopplæringsarbeidet, og utruste barn og unge til politisk bevissthet og til å ta ansvar i kirke og samfunn.

Katalogen retter seg i første rekke til dere som nå skal utvikle lokale planer for trosopplæring, og vi håper å kunne utfordre og gi noen ideer som kan være nyttige i dette arbeidet.

Katalogen er utgitt med støtte fra Norad

Oslo, 1. oktober 2011

Ellen H. Ribeiro, KFUK-KFUM Global
Estrid Hesselund, Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI)
Inger-Torunn Sjøtrø og Liv Arnhild Romsaas, Kirkens Nødhjelp (KN)

Trosopplæringen er kirkens enestående mulighet til å formidle tro og kunnskap til barn og unge i kirken vår. Visjonen om å hjelpe dem til å leve livet i lyset av evangeliet utfordrer også til å formidle sammenhengen mellom tro og tjeneste.

Vi er medmennesker, langt utover våre nære relasjoner. Vi er alle "verdensborgere" - vi lever i globaliseringens tidsalder. Den engelske dikteren John Donne formulerte det allerede på 15 - tallet slik: "No man is an Island". Vi er en del av hverandres liv, og vi har ansvar for hverandre.

"Disse mine minste" omtaler Jesus i en kjent lignelse i Bibelen. Det er mennesker som lider, sulter, tørster og er undertrykt. I dag trer de fram for oss fra alle verdensdeler, på TV-skjermen, via internett og andre medier. De minner oss om dette budskapet - ikke noe menneske er en øy - vi lever i et skjebnefelleskap, vi hører i hop. Trosopplæring dreier seg om mange tema - ett av dem er diakoni. Diakoni betyr å tjene andre - i Jesu navn. Jesus selv er den beste modell på en diakon, han som kom til oss, ikke for å herske, men for å tjene og gi sitt liv for andre. Han ber oss følge opp og gjøre dette til selvrealiseringens mål: Å gjøre noe for andre. Vise godhet. Vise omsorg. For våre nære. Men også for dem langt borte. Vi kan ikke hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen. Denne katalogen handler om globale perspektiver i trosopplæringen. Dere finner informasjon som angår dette temaet. Vi er en del av en verdensvid kirke, og vi har ansvar for den jorda som hører Herren til.

Bruk katalogen som en verdifull ressurs til inspirasjon i trosopplæringen!

*Helga Haugland Byfuglien
Biskop*

"Det globale perspektivet er viktig"!

WALL OF PEACE

To feel free and safe
Man ska vårdas, vårdas, vårdas, vårdas

To feel free and safe
Man ska vårdas, vårdas, vårdas, vårdas

Temaer

*"Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet."*¹ Barn og unge lever sine liv i en globalisert verden med den største selvfølgelighet. Dette må også være med å prege kirkens trosopplæring og diakoniforståelsen. Når vi sier "globale perspektiver" handler det om å utvide rammene for de diakonale utfordringene slik at de også peker utover lokal-miljøet vårt. Under hver av de diakonale søylene, nevner vi noen anliggender:

Nestekjærlighet

- I vår medieverden kommer mennesker som er langt borte nær og utfordrer oss til nestekjærlighet i praksis. Det er ikke risikofritt å bry seg (Jfr. Den barmhjertige samaritan, Luk 10, 25-37). For mange mennesker er denne risikoen konkret og tydelig. Det å bry seg handler om å overskride noen grenser, også geografisk, kulturelt og religiøst.

Inkluderende fellesskap

- Vi er en del av den verdensvide kirke. Det er viktig at det lokale trosopplæringsarbeidet både tar i bruk ressurser fra våre søsterkirker, og at det løfter frem de utfordringene som rettes til oss fra kirkene i sør.
- Mange menigheter har vennskapsmenigheter. Dette er en kontakt som kan brukes som en ressurs også inn i trosopplæringsarbeidet.
- Vi står sammen med mennesker både lokalt og globalt. Noen ganger finnes representanter for den verdensvide kirke i nærområdet. Det gir muligheter for "Kortreist vennskap". Vi er søsken som står sammen uavhengig av hvor vi bor.

Vern om skaperverket

- Som mennesker er vi både en del av skaperverket, og vi har et ansvar for å forvalte det på en god måte. Det vi gjør i nærmiljøet, får også konsekvenser for miljø og klima andre steder i verden. Det er mennesker i sør som rammes hardest av klimaforandringer. Handlingen må skje lokalt, men vern om skaperverket er en global oppgave.

Kamp for rettferdighet

- Det å ta imot utfordringer fra våre brødre og søstre i sør, handler om mer enn medfølelse. Det handler også om rettferdighet. Ressursfordelingen i verden er ikke rettferdig. En viktig del av trosopplæringen er å utfordre til handling.
- Felles kamp for menneskeverd og mot diskriminering og undertrykkelse internasjonalt, er basert på menneskerettighetene. Sammen med bibelske perspektiver på menneskers verd og ansvar, legger menneskerettighetsperspektivet i trosopplæringen fundamentet for tverreligiøs og internasjonal solidaritet med utsatte og sårbare grupper og personer.
- Fred og rettferdighet hører i bibelsk kontekst sammen – men står i politisk praksis ofte i opposisjon. Ufred blir ofte resultatet av at grupper som behandles urettferdig, krever sin rett. Som kirke er vi kalt til å arbeide for at "fred og rettferdighet kysser hverandre" (Salme 85,11). Rettferdig fred blir et stadig viktigere tema økumenisk og handler blant annet om hvordan vi som kirke svarer på utfordringen fra Paulus i Rom 12,21: La ikke det onde overvinne deg, men overvinn det onde med det gode!

¹ Plan for diakoni i Den norske kirke, og Plan for trosopplæring s.30

Hvordan kan det globale perspektivet bli integrert som en naturlig del for de ulike aldersgruppene i menighetens trosopplæring?

GAVER SOM FORANDRER VERDEN

Gi spedbarn i Darfur en god start

Gjennom å kjøpe symbolgaven «Helsesjekk» er du med å støtte Kirkens Nødhjelps arbeid. Du mottar et flott kort du kan gi til noen du er glad i.

Kr 120,-

I Darfur gir Kirkens Nødhjelp helsesjekk for mødre med barn som en fast del av tilbudet i flyktningeleirene. Helsesjekk av barn er et av virkemidlene Kirkens Nødhjelp benytter i sitt arbeid rundt om i verden. Men helsesjekk løser ikke alle problemer. Pengene fra denne gaven kan også bli brukt på andre tiltak i andre prosjekter, for å støtte dem som til enhver tid trenger det aller mest.

Slik kjøper du symbolgaven «Helsesjekk»:
Bestill på www.kirkensnødhjelp.no.
Send SMS med «helsesjekk» til 2090 (tjenesten koster kr 10,- i tillegg til gaven).
Ring vårt servicesenter, telefon 22 09 27 00 (kl. 08:30-15:30).

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Med utgangspunkt i at det allerede finnes mange gode opplegg og innarbeidede tiltak i menighetene, ønsker vi å presentere noen ideer til hvordan det er mulig å bruke elementer og enkle grep for å synliggjøre det globale i de tiltakene som allerede finnes – for eksempel:

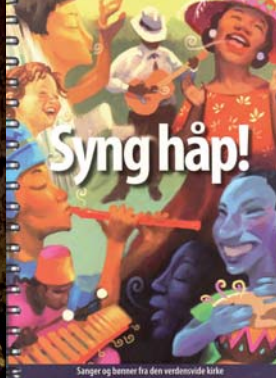
Kjøp "helsesjekk i Darfur" på Babysang.

- I Torshov og Lilleborg menigheter henges det opp en plakat med oppfordring til å kjøpe helsesjekk i Darfur når det er babysang. Ved å la en utfordring fra sør være synlig, integreres også det globale perspektivet i diakoniforståelsen på en enkel måte.

Inviter en "Usynlig gjest" overalt hvor det serveres mat.

- Ved å dekke til en ekstra, og sette opp et bilde av "en usynlig gjest" når det serveres mat på samlinger i menigheten som for eksempel kirkekafe eller "myldremiddag", integreres det globale perspektivet på en naturlig måte. Barna får en konkret påminnelse om at vi er et verdensvidt fellesskap. Man kan eventuelt gi de voksne mulighet til å betale for en ekstra porsjon og på den måten gi en konkret handlingsutfordring.

Knytt utdelingen av 6-års bok opp mot et prosjekt for å bidra med leselys i andre land.

- I Norge har vi nok strøm til å gjøre lekser også i mørketida. Slik er det ikke i Mali eller Zambia. Et enkelt solcellepanel kan gi barn det lyset de trenger for å gjøre leksene sine. Vis bilde av Boucar Amadou på skolestartgudstjenesten eller på seks-års klubben, og gå sammen for å skaffe penger til et solcellepanel som gir en familie tilgang til trygg og miljøvennlig elektrisk strøm i hverdagen. Bildet kan lastes ned fra www.kirkensnødhjelp.no/trosopplaering. Les mer om solcellepanel på nettsiden Gaver som forandrer verden: www.gaversomforandrerverden.no/home/gift.aspx?id=76

Syng sanger fra den verdensvide kirke i gudstjenester og i samlinger.

- Som trosopplæringstiltak inviterte Råholt menighet Eidsvoll Soul Children (10-15 år) og alle andre barn og ungdommer til egen sangøvelse med Syng Håp-sanger. Se Ressurser s. 19. Etterpå sang de på menighetens fellesskapskveld – sammen med mange voksne.

Inkluder bibeltekster som omhandler de fire diakonisøyler i trosopplæringsarbeidet.

- Se www.kui.no for Bibeltekster med relasjon til nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Bruk "All verdens flagg" på førjuls samlinger eller juletreffest.

- Nye flagglenker med ca 200 flagg fra hele verden sendes ut til alle menigheter høsten 2011 sammen med ideer til et pedagogisk opplegg fra Kirkens Nødhjelp. Flagglenkene minner oss om at vi er bundet sammen til tross for ulikheter. Opplegget kan brukes i adventstiden og ved jul for å løfte frem solidaritetsaspektet i denne kirkeårstiden. www.kirkensnødhjelp.no/trosopplaering

Bruk elementer fra "Å så vakkert"- til Skaperverkets dag eller på Høsttakkefest. Se Ressurser s. 20.

*Gi ungdom rom for trosmøter ved å bruke elementer fra "Fra Ord til handling" på ungdomsklubben.
www.kirkensnødhjelp.no/fraordtilhandling*

Ha fokus på internasjonal solidaritet på alle menighetens samlinger og aktiviteter i fastetiden.

Barn og unge kjenner også til at livet og verden er urettferdig. Noen ser at andre blir oversett, og urettferdig behandlet i nærmiljøet, og mange ser også barn andre steder i verden som lider.

Fastetiden har sitt eget preg, som også kan bli en del av barns og unges ritualer. Profeten Jesaja forteller om den rette faste – en tid for solidaritet og frigjøring (Jes 58). En tid for kamp for rettferdighet. Fastetiden gir muligheter til å gjøre noe med urettferdigheten – også for barn. Det er en tid for å ta inn over oss at vi har et medansvar for den ressursfordelingen som gjør at over en milliard mennesker lever i ekstrem fattigdom. Men det er også en tid for å fokusere på mulighetene for handling og forandring. Barn trenger å se at det er mulig å forandre og eksempler på at de kan være med å bidra. Fastetiden er en tid hvor også barn kan myndiggjøres til å delta i kampen for rettferdighet.

Mange har allerede gode tradisjoner med å bruke usynlig middagsgjest/fastebøsser fra Kirkens Nødhjelp. Det finnes også mye annet godt materiell som viser hvordan både voksne og barn kan bruke denne tiden til å se vårt eget liv i sammenheng med andre menneskers liv.

- **La barna erfare at karnevalstiden er en del av det kirkelige fellesgodset.** Arranger en karnevalsgudstjeneste med inspirasjon fra den verdensvide kirke før fastetiden begynner.

- **Bruk barnefilmene fra Kirkens Nødhjelps fasteaksjonsmateriell på kirkekaffen, barneklubben eller søndagsskolen.**

- **Bruk handelsspillet på ungdomsklubben i fastetiden.**

- **Lag en regnbuekalender for ulike faser i fastetiden.**

På Hareid i Møre og Romsdal laget kateketen en regnbuekalender for å trekke trådene fra adventstiden og forberedelsene til Jesu komme, til fastetiden og forberedelsene til Jesu død og oppstandelse. En plakat fra Kirkens Nødhjelp og kubbelys i ulike farger var alt hun trengte for å sette fokus på internasjonal solidaritet for de ulike aldersgruppene i menigheten.

Foto: Bente Guldin

Foto: Thea Hovet

Inviter en gjest til din gruppe.

- Både KFUK-KFUM Global, Changemaker og Kirkens Nødhjelp tilbyr besøk til ulike arrangementer. Ta gjerne kontakt for mer informasjon.
- Inviter en gjest som har bakgrunn fra sør, men som nå bor i nærområdet.

Reis på festival.

- Norges KFUK-KFUM arrangerer hvert annet år TT-festival. Det er festival i 2012, -14 osv., de årene det ikke er vanlig TT arrangeres Konfirmant-TT i Norge og Europeiske festivaler andre steder. Globale perspektiver er alltid viktig på TT. En hel generasjon internasjonalt engasjerte kristne i Norge har blitt inspirert gjennom møte med internasjonale deltakere og engasjement på TT.

Legg inn en "Globalstund" i barneklubben.

- Søsken sammen – bladet lages for å skape fellesskap mellom barn i ulike deler av verden. Noen ganger betyr det at vi tar opp vanskelige temaer på en måte som passer for barn. Noen deler av bladet er skrevet slik at også ganske små barn kan lese det selv, andre deler er skrevet til høytlesing. Se Ressurser s. 20.

Foto: Tronstein Iltre

Gi dine unge ledere global ledertrening.

- Global Week arrangeres hvert år i sommerferien. KFUK-KFUM Global samler ungdom og unge voksne fra hele verden til en ukes ledertrening med vekt på temaer som ungdomsdeltakelse, myndiggjøring og demokrati. Kurset er åpent for ungdom fra 16 år.

• Bruk Changemaker-konfirmanten i konfirmantundervisningen.

Changemaker tilbyr et veiledningshefte, Changemaker-konfirmanten, som gir en engasjerende introduksjon til global urettferdighetsproblematikk, stiller spørsmål til teologisk refleksjon og inspirerer til handlingsalternativ. Det er lagt opp til åtte konfirmantsamlinger, som kan tas inn helt eller delvis i konfirmantundervisningen.

Skap refleksjoner om forbruk, miljø og rettferdighet gjennom globalt bibelsamtaleopplegg.

- Hvorfor ikke å ta med en global dimensjon til ditt ungdomsarrangement? Mange av ressursene fra Global konfirmant kan brukes inn i eksisterende arrangementer for å gi et nytt og utfordrende perspektiv. "Klipp og lim" fra heftet, eller bruk halvannen time på en ferdig temasamling. Se Ressurser s. 20

Kom i gang med lokalt samarbeid.

- KFUK-KFUM Global vil tilrettelegge for samarbeid mellom lokale ungdomsgrupper i KFUK-KFUM. Ta kontakt om du lurer på hvordan vi kan hjelpe deg med å komme i gang. Ingenting engasjerer mer enn personlige møter med ungdom andre steder i verden!

- Se også "Amistad – vennskapskonfirmanter" under Ressurser s. 21

Foto: KFUK-KFUM Global

Konkretiser diakonien – lag aksjon!

I følge planen må trosopplæringen *"på ulike måter stimulere til og utfordre barn og unge og deres familier til tjeneste og samfunnsengasjement. Ved å ta del i menighetens internasjonale engasjement og solidaritet med mennesker som lider, vil barn og ungdom få erfare at de tilhører et verdensvidt fellesskap med ansvar for hverandre."* (Plan for trosopplæring GUD GIR VI DELER 2010:31)

Diakoni forstått som evangeliet i handling dreier seg også om å gi barn og unge mulighet til å være subjekter i diakonien. Vi ønsker å presentere noen aksjoner og opplegg som gir barn og unge mulighet til å være med å ta ansvar for det verdensvide fellesskapet gjennom konkrete handlinger; både i form av innsamling og i form av beslutningspåvirkning.

Changemaker

"Klart vi kan forandre verden!" er mottoet til Changemaker, Kirkens Nødhjelps ungdomsbevegelse. Changemaker jobber for å endre de grunnleggende strukturelle årsakene til fattigdom og urettferdighet gjennom å drive politisk beslutningspåvirkning, gjerne med kreative kampanjer som aktiviserer ungdom.

Changemaker ønsker å bidra med konkrete handlingsalternativ, og har lang erfaring med å drive aktiviserende undervisningsopplegg med konfirmanter og ungdom generelt. I Sarpsborg har Changemaker

Verden er urettferdig. Men den trenger ikke være det.

**KLART
VI KAN
FORANDRE
VERDEN**

og trosopplærerne samarbeidet om å starte en lokalgruppe, samt samarbeidet rundt et leiropplegg for 18-åringene. "Sammen er vi sterke i kampen for rettferdighet," sier menighetspedagog Susann Persson om samarbeidet med Changemaker.

Changemaker har rundt 1800 medlemmer mellom 13 og 30 år. Vi jobber med temaene klima og miljø, global helse, fred, internasjonal handel, og gjeld og kapitalflukt. Lær mer om oss og hvordan vi kan samarbeide på www.changemaker.no!

Changemakere aksjonerte og krevde en slutt på skatteparadis under Kirkens Nødhjelps fasteaksjon i 2011.
Foto: Sean Meling Murray/Kirkens Nødhjelp

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon gir menighetene mulighet til diakonalt engasjement. Både lokalt og globalt. I mange år har det vært en tjenesteaksjon for konfirmanter, men de siste årene er det blitt vanlig å ta med både voksne og barn – slik blir aksjonen også en naturlig del av trosopplæringsarbeidet.

Kirkens Nødhjelp utvikler hvert år materiell til bruk for ulike aldersgrupper i menigheten. Alt materiellet kan lastes fritt ned eller bestilles. Noe av materiellet sendes også ut til menighetene i god tid før fastetiden. www.kirkensnødhjelp.no/fasteaksjonen

Aksjonen gjennomføres i uka før palmesøndag. Da går bøssebærere fra dør til dør for å samle inn penger til Kirkens Nødhjelps arbeid. Erfaring har vist at det ikke bare er behov for humanitær innsats og langsiktig utviklingsarbeid. Skal en kunne avskaffe fattigdom og urettferdighet er det også nødvendig med politisk påvirkningsarbeid. I Kirkens Nødhjelps fasteaksjon blir dette kombinert og derfor er det både bøsseinnsamling og underskriftsaksjoner.

Visste du at Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er Norges nest største årlige dør-til-dør-aksjon? Mer enn 1300 menigheter og 40 000 bøssebærere er i aktivitet. Kun NRKs TV-aksjon er større.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon har vært arrangert siden 1967. Pengene går til ulike deler av det verdensvide arbeidet. I 2009 og 2010 var tema klima og miljø og 2011 og 2012 er fokus økonomisk rettferdighet. Til sammen er det samlet inn over 400 millioner kroner siden starten.

Aksjon lokalt er en stor dugnad!

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon gjennomføres av frivillige fra menigheter over hele Norge. Menighetene sørger for bøssebærere og gjennomfører en rekke lokale markeringer for å samle inn penger og skape engasjement. Noen har arrangert bl.a. solidaritetsmarsj, kunst-kafe, arbeidsuke og "baluba-torg" (sjekk ut www.kirkensnødhjelp.no/trosopplaering for nærmere beskrivelser).

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er en norsk dugnad på sitt beste.

NY RESSURS FOR BARN: Agent for rettferdighet

Kirkens Nødhjelp har i samarbeid med IKO utviklet en ny trosopplæringsressurs med fokus på skaperverk, bærekraft og internasjonal solidaritet i fastetiden. Barna inspireres med sang, fortelling, symbolhandling, formingsaktiviteter og får utdelt et "klippekort" med ruter for klipp for ulike aktiviteter/solidaritets-handlinger. Blant annet utfordres de til å være med på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon sammen med en voksen. På en samling/gudstjeneste i etterkant får barna et agentarmbånd som bevis på at de er "Agent for rettferdighet"

En invitasjon kan sendes til alle 10 åringer, og vi anbefaler at tiltaket gjennomføres i samarbeid med det kontinuerlige trosopplæringsarbeidet for barn i alderen 6–12 år. Se Ressurser s. 20

Materiellpakke utvikles høsten 2011.

Ta med juniorkonfirmantene på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon

I Skedsmo menighet har de tatt med juniorkonfirmantene på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon. De har fått sitt eget undervisningstilbud og deretter har de gått sammen med de "store" konfirmantene og andre fra menigheten for å samle inn penger til Kirkens Nødhjelp.

Inviter fjorårskonfirmantene til å være med medhjelpere på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon

Kristian Fredrik Brekke Aalbu (20)

• I 2005 var han konfirmant og bøssebærer. Nå leder han ungdommens bispedømmeråd i Tunsberg bispedømme og mener at langt flere enn konfirmanter bør gå med bøsse i Kirkens Nødhjelps fasteaksjon.

"Vi i ungdommens bispedømmeråd synes det er viktig at prester og andre ansatte tar ansvar, og oppfordrer hele menigheten til å gå med bøsse under årets aksjon. Dess flere, jo bedre."

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Globalaksjonen – lokalt engasjement for hele mennesket

Globalaksjonen er KFUK-KFUM- bevegelsen i Norge sin solidaritetsaksjon. Medlemmene i KFUK-KFUM og KFUK-KFUM-speiderne er aktive deltakere, men aksjonen er også åpen for andre. Globalaksjonen støtter prosjekter hos KFUK- og KFUM-partnere. De siste årene har innsamlingsfokuset vært utdanning og nye muligheter for barn og ungdom i Sør-Sudan og på Madagaskar.

KFUK-KFUM har fokus på det hele mennesket og trekanten i logoen vår er symbol på ånd, sjel og kropp. Idelgien gjør seg gjeldene i prosjektene vi støtter og i måten vi organiserer aksjonen på. Informasjon finner du på www.globalaksjonen.no og www.kmglobal.no. Bli med å bry deg!

Når?

Globalaksjonen lanseres hver høst og nytt materiell er klart fra august. Aksjonen tilpasses lokalt.

Tema:

Hver Globalaksjon har et tema. I 2009/2010 var det Grønn Action med fokus på miljø og klima, 2009/2010 var det hiv/aids og i 2011/2012 er det økonomisk rettferdighet. Temaheftet i aksjonspakka inneholder informasjon, aktivitetsforslag og tips til integrert forkynnelser.

Aksjonsmateriell og premier:

Ønsker dere å delta på aksjonen kan dere få tilsendt aksjonshefte, bøsser, plakater, id-merker i nøkkelsnor, takkekort, sponsekort, prosjekt dvd, t-skjorter. Alle som deltar på Globalaksjonen får i etterkant en takk for deltakelsen, de kan velge om de ønsker et bånd eller et tøymerke. Bestill alt aksjonsmateriell på: global@kfuk-kfum.no

Aktivitetsforslag og aksjonsform: Deltakerne får lære om temaet gjennom morsomme oppgaver. Praktiske forslag til andakter og refleksjon er en integrert del av materialet.

Les mer på www.globalaksjonen.no

Deltakerne velger selv hvilken aksjonsform de ønsker å bruke. Mulighetene er mange og det skal være rom for kreativitet og gode ideer. Det skal være moro å bli med på Globalaksjonen. De vanligste aksjonsformene er:

- **Arrangement:** Grupper inviterer til arrangementer som grillfester, markedsdag, internasjonal kafe, konsert og samler inn penger til Globalaksjonen. Andre deltar på lokale arrangementer.
- **Bøsser:** Mange går med bøsser fra dør til dør eller står med bøsser ved butikker i nærmiljøet.
- **Globaljobb:** Noen utfører en jobb til inntekt for Globalaksjonen, sammen eller alene kan de male, passe barn, rake løv, vaske hus, ol.
- **Globalløp:** På ulike arrangement kan deltakere løpe Globalløpet. Det er lagt opp en løperunde på ca. 1. km og deltakerne løper så mange runder de klarer i løpet av en time. I forkant finner hver deltaker sponsorer som betaler et visst beløp for hver runde.

"Vi kan gjøre verden bedre. Vi må tro på det, be for det, handle på det. For andres skyld, og for vår egen." Sunniva Gylver, nestleder i Norges KFUK-KFUM og KFUK-KFUM Global.

The logo for KFUK-KFUM Global, featuring a stylized 'Y' shape in blue and red to the left of the text 'KFUK-KFUM' in blue and 'GLOBAL' in black.

Diakonal beredskap

Store katastrofer kommer inn i stuene våre via TV-skjermer og andre media. Det er vanskelig å skjerme barn for sterke inntrykk som bant annet ved jordskjelvet på Haiti i 2010 og under sultkatastrofen på Afrikas Horn sommeren og høsten 2011.

Men barn må også få mulighet til å være med og engasjere seg og gjøre noe konkret. Ved å gi barn mulighet til å være med å bidra gjennom egne handlinger, er vi med å gi hjelp til livsmestring og vi er med på å styrke håpskreftene i verden.

TV-aksjonen

Hvert år i oktober går TV-kampanjen av stabelen, der NRK samarbeider med en humanitær organisasjon. De siste årene har Den norske kirke samordnet Kirkens nord/sør-søndag med TV-aksjonssøndagen og utarbeidet informasjons- og gudstjenestemateriell til denne søndag, samt anbefalt ofring og deltakelse i innsamlingsaksjonen på lokalt

I forbindelse med sultkatastrofen på Afrikas horn tok Lilleborg og Torshov menigheter dette opp som tema på 4-årsklubben. På kirkekaffen etter høsttakkefesten henholdsvis loddet de ut grønnsaksutstilling og solgte grønnsakssuppe. Inntektene gikk til Kirkens Nødhjelps katastrofearbeid.

plan. Som trosopplæringstiltak er dette en mulighet for barn og unge til å delta i forberedelsen og gjennomføringen av gudstjeneste, og å være med på en praktisk diakonal handling i etterkant.

Ressurser

Det finnes allerede ferdige ressurser og opplegg som kan brukes i trosopplæringsarbeidet hvor det internasjonale og globale perspektivet kommer tydelig frem:

Bok/hefte/film	Tema(er)	Målgrupper	Utgiver(e)
Solidariske skritt Pedagogiske byggeklosser med inspirasjon fra Brasil. Arbeid med bibeltekster, samtaleopplegg, leker og øvelser, liturgiske opplegg og symbol-handlinger.	Solidaritet, barmhjertighet, inkludering, dialog, venner, ett legeme - mange lemmer, gudstjeneste, håp.	Håndbok for ledere. <i>"Trosopplæring i praksis" for barn, ungdom, voksne i menigheter og organisasjoner.</i>	IKO-Forlaget AS i samarbeid med Kirkens Nødhjelp, KUI og Kateketforeningen (2006) Trosopplæring i praksis-serien.
Grønn kirkebok <i>Skaperverk og miljø, forbruk og rettferd i menigheten.</i> Temaartikler, handlinger, fortellinger og gudstjenester, byggeklosser til gudstjenester og andre samlinger, bibelarbeid, klimafakta og uttalelser.	Vern om skaperverket, klima, miljø, forbruk og rettferd. Guds-tjenester, praktisk handling.	Håndbok for grønne menig-heter. <i>"Trosopplæring i praksis" for voksne i menigheter og organisasjoner.</i>	IKO-Forlaget AS i samarbeid med KUI (2007) Trosopplæring i praksis-serien.
Positiv Fire kapitler: <i>Stempling, Seksualitet og kjærlighet, hiv og aids, global hiv og aids.</i> Intervjuer, fakta, leker/aktivi-teter, bibellesning, tips til temasamling, liturgisk materiale.	Inkluderende fellesskap; stemp-ling, seksualitet, hiv&aids, global rettferdighet.	Håndbok for ungdomsledere, prester, kateketer, folke-høyskolelærere o.a.	Verbum forlag (2005), i samar-beid med KUI, DNK, KN, NKR Finnes også på engelsk Elektronisk versjon: se www.kui.no .
Syng håp 1 og 2 Sanger og bønner fra den verdensvide kirke.	Inkluderende fellesskap, guds-tjeneste, vern om skaperverket, kamp for fred og rettferdighet mv.	Sangbøker for den gudstjenes-tefeirende menighet, barne-, ungdoms- og voksenkor, fellesskaper og møtevirksomhet.	IKO-Forlaget AS i samarbeid med KUI og KN.

Bok/hefte/film	Tema(er)	Målgrupper	Utgiver(e)
"Å så vakkert" Miljøbok og musikal	Opplegg som viser glede over Skaperen og alt som er skapt, og som utfordrer til engasjement for å ta vare på skaperverket– bok og musikal.	Barnekor	Utviklet av IKO i samarbeid med Kirkens Nødhjelp. www.iko.no
Oversikt over Bibeltekster som omhandler de fire diakonisøyer	Vern om skaperverket, klima, miljø, forbruk og rettferd. Gudstjenester, praktisk handling.	Ledere	www.kui.no
Liturgidatabase	Liturgiske byggeklosser fra den verdensvide kirke	Ledere	www.kui.no
Grønn Speider KFUK-KFUM Speiderne inviterer deg til å avlegge miljøløftet og bli grønn speider på www.gronnspeider.no .	Her finner du aktiviteter knyttet til speidermerkene "forvalter" og "skaperen". Gode ideer til aktiviteter her også for deg som ikke er speider.	7 - 15 år	Norges KFUK-KFUM Speidere www.gronnspeider.no
Søsken sammen Søsken sammen – bladet lages for å skape fellesskap mellom barn i ulike deler av verden. Hvert land fokuserer på et land.	Det finnes blader om Madagaskar, Palestina, Zimbabwe, Kenya, Sør-Afrika, Bangladesh og Sri Lanka. Bladet gir både informasjon om landet, et møte med et barn og inneholder også lesefortelling, andakt og forslag til aktiviteter.	8 - 12 år	Utgiver: KFUK-KFUM Global. Bladet inngår i Norges KFUK-KFUM sin barnepakke, finnes også på nett og kan bestilles i abonnement. www.kmglobal.no/soskensammen
Agent for rettferdighet	Trosopplæringsressurser til arbeid med skaperverk, bærekraft og solidaritet. Powerpoint Klippekort Armbånd Brevmal Gudstjenesteveiledning	6 - 12 år	Et samarbeid mellom IKO og Kirkens Nødhjelp

Bok/hefte/film	Tema(er)	Målgrupper	Utgiver(e)
Global konfirmant Et hefte med 10 samlinger for ungdom 13-18 år.	Temaer: kristen tro, miljø, forbruk og rettferd. Hftet tar utgangspunkt i noen sentrale temaer i konfirmasjonstiden slik som Skapelsen, Nestekjærlighet, Kirka med mer.	13 – 18 år	Norges KFUK-KFUM Hftet kan bestilles fra KM-butikken på www.kfuk-kfum.no
AMISTAD Vennskapskonfirmanter Inspirasjons- og idéhefte. Erfaringer fra Kråkerøy menighet. Dobbeltime for konfirmanter: "Uten vennskap intet liv"	Inkluderende fellesskap, vennskap og kultur	Idé-hefte for konfirmantledere	KUI, 2003, i samarbeid med Kråkerøy menighet, Borg bispedømme
Globalaksjonen	Se s. 16-17	Materiellet er rettet mot barn og ungdom	KFUK-KFUM Global, Norges KFUK-KFUM og Norges KFUK-KFUM Speidere www.globalaksjonen.no
Kirkens Nødhjelps konfirmanter	I flere år har menigheter i Møre bispedømme fått tilbud om å sende noen av sine konfirmanter til et eget opplegg "Kirkens Nødhjelps konfirmant". Opplegget går til ca 20 konfirmanter og innebærer to-tre samlinger i løpet av konfirmanttiden	Konfirmanter	www.kirkensnødhjelp.no/trosopplaering
Kirkens Nødhjelps fasteaksjon	Se s. 14-15	Hele menigheten, men materiellet er primært rettet mot barn og ungdom	www.kirkensnødhjelp.no/fasteaksjonen
Changemaker-konfirmanten Veiledningshefte for ledelse av konfirmantsamlinger med fokus på global urettferdighet og handlingsalternativ. Powerpoint-presentasjoner og ressurser som kan brukes i undervisningen følger med.	Det er lagt opp til åtte konfirmantsamlinger med følgende temaer: urettferdighet i verden, klima, handel, u-landsgjeld, Hiv/aids, fred, fasteaksjonen og handling. For å bli Changemaker-konfirmanter anbefales det at man følger minst tre av de åtte foreslåtte samlingene	Opplegget retter seg mot konfirmantledere	Changemaker-konfirmanten er gratis og kan lastes ned fra www.changemaker.no . Ta kontakt med changemaker@nca.no for å få tilsendt Changemaker-konfirmanten på en CD.

Bok/hefte/film	Tema(er)	Målgrupper	Utgiver(e)
Samtaleopplegg om krig og fred	Rettferdig fred er et stadig viktigere tema i det internasjonale kirkelandskapet. Våren 2012 lanseres et samtale- og bibelstudieopplegg for ungdom innen rammen av rettferdig fred. Opplegget kan bestilles hos KUI og andre.	Fra 15 år.	www.kui.no
Fra Ord til Handling	Et nettbaserte opplegg som gir ungdom kunnskap om egen tro, kjennskap til andres tro, og trygghet til trosmøter. Opplegget har tre deler: Reisen, Møtet og Handlingen.	15-18 år	Kirkens Nødhjelp www.kirkensnødhjelp.no/fraordtilhandling
Global Week	Global ledertrening – 5 dagers sommerkurs	16-20 år	KFUK-KFUM Global med partnere www.kmglobal.no/globalweek
TT	TT-festivalen arrangeres hvert annet år og er åpent for grupper og enkeltpersoner fra ungdomsskolealder og oppover. De årene det ikke er vanlig TT-festival arrangeres det konfirmand-TT. Globale perspektiver og internasjonale deltakere er alltid en viktig del av TT.		www.kfuk-kfum.no www.facebook.com/kfukkfum

Nyttige adresser og nettsteder

E-post:

materiell@kirken.no

kui@kirken.no

changemaker@nca.no

nca-oslo@nca.no

Nettsteder:

www.globalaksjonen.no

www.kmglobal.no

www.kui.no

www.kfuk-kfum.no

www.kfuk-kfum-speiderne.no

www.changemaker.no

www.grønnkirke.no

www.klimakirken.no

www.klimaklubben.no

www.treet.no

www.kirkensnødhjelp.no

www.kirkensnødhjelp.no/fasteaksjonen

www.kirkensnødhjelp.no/trosopplaering

www.fairtrade.no

www.kirken.no

www.iko.no

Trykk: GRØSET™

Design: Antenna

Den norske kirkes nord/sør- informasjon (KUI)

Lokal kirke i globalt fellesskap! KUI vil styrke Den norske kirke i arbeidet for fred, global rettferdighet og vern om skaperverket gjennom kunnskapsformidling, holdningsskapende arbeid og konkret handling. Våre hovedtemaer er: klima, miljø, forbruk og rettferd; globalt gudstjenesteliv; kirkelig refleksjon om nord/sør-spørsmål (herunder hiv&aids); vennskapssamarbeid og dialog (i Norge og i Sør).

KFUK-KFUM Global

KFUK-KFUM Global er en økumenisk og diakonal utviklings- og solidaritetssorganisasjon. Vi er eid av Norges KFUK-KFUM og Norges KFUK-KFUM-speidere og arbeider i partnerskap med søsterorganisasjoner i World Alliance of YMCAs og World YWCA. Som en del av vår globale bevegelse mobiliserer vi til felles handling for å verne om menneskets verdighet og fremme global rettferdighet. I Norge søker vi særlig å engasjere ungdom til å ta ansvar som globale borgere innen områdene klimarettferdighet og økonomisk rettferdighet. Vi er også dypt engasjert i spørsmål omkring ungdom og rettferdig fred og ungt lederskap.

Kirkens Nødhjelp

Kirkens Nødhjelp kjemper sammen med mennesker over hele verden for å avskaffe fattigdom og urettferdighet. Vi gir nødhjelp i katastrofer og jobber langsiktig for utvikling i lokalsamfunn. For å fjerne årsaker til fattigdom påvirker vi myndigheter, næringsliv og religiøse ledere. I Norge samarbeider vi med menigheter og trosbaserte organisasjoner for å gi barn og unge mulighet til å engasjere seg i kampen for en rettferdig verden.

Den norske kirkes
nord/sør-informasjon

KIRKENS NØDHJELP
actalliance